

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys r.y.

Strategia (2026-2030)

1. Yhdistyksen esittely

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys on yksi Suomen Syöpäyhdistyksen jäsenjärjestöistä. Suomen Syöpäyhdistykseen kuuluu kaikkiaan 12 maakunnallista syöpäyhdistystä ja kuusi (6) valtakunnallista potilasjärjestöä. Suomen Syöpäyhdistys jäsenjärjestöineen muodostaa Syöpärekisterin ja Syöpäsäätiön kanssa Syöpäjärjestöt. Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen tarkoituksena on toiminta-alueellaan työskennellä syöpäsairauksien ehkäisemiseksi ja näiden sairauksien seuraamusten vähentämiseksi ja torjumiseksi.

Vuonna 1956 perustetulla Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksellä on noin 2500 jäsentä. Yhdistyksen säännöt määrittävät yhdistyksen toiminnan. Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät yhdistyksen jäsenet sääntömääräisissä vuosikokouksissa ja päätökset toimeenpanee vuosikokouksen valitsema hallitus. Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen hallituksessa on kymmenen (10) jäsentä. Yhdistyksessä työskentelee toiminnanjohtaja, palvelusihteerin ja neljä (4) sairaanhoitajaa. Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen yhteydessä toimii vapaaehtoisten voimin kahdeksan (8) paikallisosastoa. Vapaaehtoisia yhdistyksen toiminnassa on noin 250. Yhdistyksen toimihenkilöiden ja vapaaehtoisten avulla syöpään sairastuneet ja heidän läheisensä tulevat autetuksi koko maakunnan alueella. Vapaaehtoiset ovat yhdistyksen toiminnan ydin.

Tämän strategia-asiakirjan ja Syöpäjärjestöjen valtakunnallisen yhteisen strategian avulla Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys haluaa kehittää toimintaansa määrätietoisesti määrittämiensä tavoitteiden ja strategian toteutussuunnitelman mukaisesti.

2. Toimintaympäristönä Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluu 13 kuntaa, joista viisi (5) on kaupunkeja. Vuoden 2024 lopussa maakunnassa oli 162 102 asukasta. Maakunnan väestörakenne painottuu suuriin ikäluokkiin ja seniori-ikäisiin. Syntyvyys on laskenut viime vuosina nopeaa vauhtia, vuonna 2024 maakunnassa syntyi 973 lasta. Kuolleiden määrä oli 2139 eli luonnollinen väestönmuutos oli -1166. Maakunnan väkiluvun kehitykseen on viime vuosina vaikuttanut positiivisesti muuttovoitto, vuonna 2024 maakuntaan muutti ulkomailta yli 2000 henkilöä. Vaikka maakunnan väestöstä iso osa asuu edelleen maaseudulla, myös täällä on havaittavissa väestön keskittyminen kaupunkikeskuksiin, erityisesti Joensuuhun.

Suomessa todettiin vuonna 2023 yli 39000 uutta syöpää, ja syöpään sairastuvien määrän ennustetaan jatkavan kasvuaan tulevina vuosina. Ennusteen mukaan vuonna 2040 syöpiä havaitaan jo lähes 49000, ja tuolloin elossa on 460 000 aikaisemmin syöpää sairastanutta. Uusien syöpätapausten määrä lisääntyy erityisesti yli 75-vuotiaiden keskuudessa. Pohjois-Karjalan väestön ikärakenteesta johtuen syöpien esiintyvyys tulee lisääntymään merkittävästi maakunnassamme.

Yhden hengen talouksien lisääntymisen myötä yksinäisyys ja siitä aiheutuva turvatomuus ovat suomalaisten ja pohjoiskarjalaisten huolenaiheena. Julkisen terveydenhuollon tehostamistarve on myös tulevina vuosina korkea ja prosessien tehokkuus haastaa ihmisen kuulluksi tulemisen kokemusta. Hoivan ja tuen tarve kasvaa.

Myös yhdistyksen aktiiviset, nyt mukana olevat vapaaehtoiset ikääntyvät. Yhdessä kaikissa ikäluokissa havaitun vapaaehtoistoimintaan sitoutumisen vähenemisen kanssa tästä seuraa, että uusien toimijoiden mukaan saaminen vaikeutuu. Lisäksi pitkät välimatkat hankaloittavat osallistumista toimintaan ja toiminnan viemistä ihmisten lähelle.

3. Toimintaa ohjaavat arvot

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen toiminnan eettisenä perustana ovat Syöpäjärjestöjen valtakunnalliset arvot *luotettavuus, inhimillisyys, yhdenvertaisuus ja vastuullisuus*.

Luotettavuus

Luotettavuus tarkoittaa, että teemme mitä lupaamme. Se on laadukasta palvelua, joka vastaa ihmisten tarpeisiin ja tieteellistä tutkimusta, joka lisää osaamista ja toivoa. Se on myös luottamusta, joka pitää ansaita jokaisessa kohtaamisessa. Olemme yhteisö, jossa voi tukeutua toiseen. Toimimme sekä työyhteisössämme että sen ulkopuolella ammattimaisesti ja läpinäkyvästi.

Inhimillisyys

Varmistamme, että ihminen ja hänen tarpeensa ovat syöpään liittyvien päätösten keskiössä. Rakennamme yhteisöllisyyttä sekä työyhteisössämme että yhteiskunnassa. Yhteisöllisyys syntyy, kun kohtaamme toisemme ihmisinä. Toiminnassamme on paikka jokaiselle. Tunnemme toisemme ja autamme toinen toisiamme onnistumaan.

Yhdenvertaisuus

Jokaisella on oikeus saada tukea ja tietoa. Teemme kaikkemme, että tavoitamme en-tistä paremmin ihmiset eri lähtökohdista. Kohtelemme kaikkia ihmisiä yhdenvertai-sesti.

Vastuullisuus

Asetamme työllemme vastuullisuustavoitteet ja seuraamme niiden toteutumista. Käytämme varojamme kuten olemme luvanneet, perustamme työmme tutkitulle tie-dolle ja teemme töitä kumppaneiden kanssa, jotka jakavat kanssamme yhteiset arvot.

4. Toiminta-ajatus

Ehkäisemme syöpään sairastumista, edistämme siitä selviytymistä ja tarjoamme tukea sairastuneille ja heidän läheisilleen.

Syöpäjärjestöjen toiminta-ajatuksena on sääntöjen mukaan ehkäistä syöpätautien kansallemme aiheuttamaa tuhoa. Yhdistyksen ensimmäisinä vuosikymmeninä toi-minnan painopiste oli syövän hoitojärjestelmän kehittämisessä. Syövänhoidon kehit-tämisen rinnalle tulivat myöhemmin syöpäseulontojen kehittäminen, tupakoinnin vähentäminen, terveyden edistäminen sekä sairastuneiden ja läheisten psykososiaa-linen tuki ja kuntoutus. Toiminta-ajatus sisältää kattavasti Syöpäjärjestöjen toimin-nan eri muodot.

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys tekee terveyttä edistävää ja syöpäsairauksia ehkäi-sevää työtä yhteistyössä julkisen ja yksityisen terveydenhuollon sekä muiden kansa-laisjärjestöjen kanssa.

Pohjois-Karjalan väestön ikääntyminen vaikuttaa merkittävästi koko maakuntaan ja Syöpäyhdistyksen tarjoamaan toimintaan. Toiminnan on oltava muuntautumisky-kyinen, maakunnan asukkailta tuleviin tarpeisiin on osattava vastata joustavasti. Yhdistyksen toimihenkilöiden ja vapaaehtoisten avulla ihmiset tulevat autetuksi koko maakunnan alueella. Vapaaehtoiset ovat yhdistyksen toiminnan ydin.

5. Visio

Hyvä elämä ilman syöpää ja syövästä huolimatta.

Jokaisella on joko omakohtaisia tai lähipiiristä nousevia kokemuksia syövästä, sillä vähintään joka kolmas sairastuu elämänsä aikana syöpään. Syövän hoitotulosten paraneamisen seurauksena syöpädiagnoosi on vakavuudestaan huolimatta kuitenkin nykyään vähemmän pelottava kuin aikaisemmin, sillä kaksi kolmesta syöpään sairastuneesta paranee. Visiona on, että ehkäisyn ja varhaisen toteamisen ansiosta yhä harvempi sairastuu tulevaisuudessa syöpään, hoitojen ansiosta nykyistä useampi sairastuneista paranee täysin ja parantumattomasta syöpästä sairastavat voivat elää hoidon ja tuen ansiosta mahdollisimman hyvää elämää. Kun syöpä etenee, sairastuneelle voidaan tarjota hyvä palliatiivinen hoito ja saattohoito asuinpaikasta riippumatta.

6. Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen strategiset tavoitteet

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys on vahva ja osaava järjestö, jonka tavoitteena on

- *edistää terveyttä, hyvinvointia ja syövän ehkäisyä*
- *edistää sairastuneiden ja heidän läheistensä hyvää elämää syövästä huolimatta.*

Yhdistys auttaa toiminta-alueensa asukkaita tekemään terveyttä edistäviä valintoja nikotiinittomuuteen, ravitsemukseen ja painonhallintaan, liikuntaan, alkoholinkäyttöön sekä seksuaaliterveyteen liittyen. Tärkeänä kohderyhmänä nikotiinittomuuteen tähtäävässä työssä ovat koululaiset ja opiskelijat.

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistyksen ohjaus- ja tukipalvelut ovat syöpään sairastuneiden, näiden läheisten ja muiden tietoa tarvitsevien käytettävissä. Vertaistuki, ohjaus ja kuntoutumisen tuki antavat sairastuneille ja heidän läheisilleen voimia selvitä haastavasta elämäntilanteesta. Yhdistyksen tavoitteena on, että syöpään sairastuneet ja heidän läheisensä eivät joudu selviytymään yksin. He voivat vapaasti valita sopivammaksi kokemansa yhdistyksen tarjoaman toiminnan. Jokaisella tulee olla oikeus hyvään elämänlaatuun syöpäsairaudesta huolimatta. Strategiakauden aikana on tavoitteena vahvistaa vapaaehtoistoimintaa sekä kehittää tukipalveluja tarvetta vastaavaksi ja saavutettavammaksi.

Keskeisenä voimavarana tavoitteisiin pääsyssä vapaaehtoisten lisäksi on yhdistyksen henkilökunta. Yhdistyksen tavoitteena on, että henkilökunta voi hyvin, on sitoutunut työhönsä ja saa riittävästi tukea työhönsä sekä osaamisensa kehittämiseen.

Strategiakauden aikana tavoitteena on pitää yhdistyksen talous tasapainossa. Talouden kehitystä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Mikäli julkinen rahoitus, lahjoitukset ja jäsenmäärä vähenevät, on strategiakauden aikana valmisteltava ja tarvittaessa toteutettava toiminnan sopeuttamista ja resurssointia.

Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys ry:n strategiset tavoitteet 2026–2030

Strategiakauden 2026–2030 aikana Pohjois-Karjalan Syöpäyhdistys ry suuntaa toimintaansa seuraavien strategisten tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteet ohjaavat yhdistyksen kehittämistä ja resursointia muuttuvassa toimintaympäristössä.

1. Tuki sairastuneille ja läheisille

Varmistamme, että syöpään sairastuneet ja heidän läheisensä saavat tarvitsemansa tuen, tiedon ja palvelut osana hoitopolkua. Kehitämme tukipalveluja tarvetta vastaaviksi ja saavutettavammiksi, sekä vahvistamme vertaistukea ja kuntoutumisen mahdollisuuksia.

2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Edistämme väestön terveyttä ja ehkäisemme syöpää vaikuttamalla elintapoihin, lisäämällä tietoisuutta ja kehittämällä saavutettavuutta. Painopisteenä on nikotiinittomuuden edistäminen, jossa kohderyhmänä lapset ja nuoret.

3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Kehitämme vapaaehtoistoimintaa ja varmistamme sen jatkuvuuden. Tavoitteena on vapaaehtoisten osaamisen ylläpito, uusien toimijoiden mukaan saaminen ja paikallisosastojen resurssien tukeminen.

4. Yhteisöllisyys ja saavutettavuus

Rakennamme yhteisöllistä toimintakulttuuria, jossa jokaisella on paikka. Varmistamme, että palvelumme ovat saavutettavia kaikille, huomioiden myös monikulttuurisuuden ja pitkät välimatkat maakunnassa.

5. Osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin tukeminen

Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista, jotta voimme vastata muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin.

6. Taloudellinen kestävyys ja varainhankinta

Turvaamme toiminnan jatkuvuuden pitämällä talouden tasapainossa ja kehittämällä uusia rahoituslähteitä. Tavoitteena on varautua julkisen rahoituksen vähenemiseen, edistää lahjoituksia, kehittää jäsenyyttä sekä muuta varainhankintaa.

7. Kumppanuudet ja vaikuttavuus

Teemme yhteistyötä alueellisten toimijoiden, kuten Siun Soten ja muiden järjestöjen kanssa. Tavoitteena on, että yhdistyksen palvelut ovat entistä vahvemmin osa sairastuneiden hoitopolkua, myös läheisen tarpeet huomioiden.

8. Teknologian hyödyntäminen

Hyödynnämme teknologian mahdollisuuksia palveluiden kehittämisessä, saavutettavuuden parantamisessa ja toiminnan tehostamisessa.

Strategiset tavoitteet muodostavat perustan yhdistyksen toimintasuunnitelmalle ja vuosittaiselle arvioinnille. Niiden toteutumista seurataan ja kehitetään jatkuvasti vastaamaan maakunnan muuttuvia tarpeita.